

TYGODNIK

Nr 2 — 3.IV.1949 r.

Cena numeru 50 zł
Redakcja i Administracja
Warszawa, Flory 3
Tel. 854-70, 861-56, 866-30.

Gospodarkę

INFORMATOR PRZEDSIĘBIORCY PRYWATNEGO

Plan oszczędności a przemysł prywatny

Pojęcie oszczędności jest pojęciem starym i znanym; zdawać by się mogło, że do treści tego słowa nie już dodać nie można. O oszczędności mówiono i słyszano wówczas to pojęcie, gdy następowało zalamanie gospodarcze, gdy kurczyły się środki finansowe. Ograniczano wówczas produkcję, następowała redukcja sił roboczych.

Oszczędność — to słowo, które w gospodarce kapitalistycznej było sygnałem ostrzegawczym, świadczącym o zbliżającej się katastrofie, pojęcie oszczędności w gospodarce kapitalistycznej równało się ograniczeniu stopy życiowej mas pracujących, było pojęciem przeciwnym rozwojowi środków produkcji, było ono pojęciem nie pozytywnym, a zdecydowanie negatywnym.

Uchwała Rady Ministrów z dnia 19.II b. r. o wprowadzeniu systemu oszczędzania w naszej gospodarce narodowej, dokonała rewolucyjnych zmian w pojęciu oszczędności. Oszczędność w myśl tej Uchwały staje się potężną bronią, dzięki której rząd będzie mógł szybciej i łatwiej realizować olbrzymie plany. — 1949 r. i lat następnych, plany produkcyjne i plany inwestycyjne.

Pojęcie oszczędności staje się pojęciem twórczym, nieodłącznie związanym z planem produkcji i planem inwestycji. Uchwała Rady Ministrów mówi wyraźnie nie o jakiejś dorywczej akcji, chwilowo stosowanej, a o planie oszczędnościowym, jako stałym, ciągle działającym, czynnikiem w naszej gospodarce narodowej. Narada oszczędnościowa, która odbyła się w Warszawie w dniach 20 i 21 marca, wykazała, że wprowadzenie systemu oszczędnościowego stało się niezbędne, że wprowadzenie systemu oszczędnościowego jest konieczne, aby dynamiczny rozwój naszej gospodarki nie tylko nie uległ zahamowaniu, ale by ten rozwój jeszcze przyspieszył i jeszcze wzmocnił. Uchwała Rady Ministrów została przyjęta entuzjastycznie przez klasę robotniczą. Świadczy o tym zobowiązania poszczególnych zakładów fabrycznych, dotyczące przedterminowej realizacji planów produkcji i przyjęte dodatkowe zobowiązania oszczędnościowe.

Głębokie zrozumienie, jakie znalazł plan oszczędności wśród całego narodu, wymaga, aby przemysł prywatny znalazł formy realizacji tego planu również na swoim odcinku. Minister Minc w podsumowaniu Uchwały Narady oszczędnościowej powiedział: „...jeżeli jakiś człowiek, czy rodzina marnotrawiła swoją pracę, to mówiliśmy pal ich szyć, to jest ich osobista sprawa. Ale kiedy marnotrawi się pracę, marnotrawi się surowce, źle używa się maszyn w naszym przedsiębiorstwie, we wspólnym przedsiębiorstwie — to już nie jest indywidualna, osobista, rodzinna rzecz, to już nie jest indywidualne wykroczenie, ale to jest godzenie, bezpośrednie godzenie w interesy całego wielkiego dwudziesto - pięciomilionowego narodu”...

Z tej wypowiedzi przemysł prywatny powinien wyciągnąć daleko idące wnioski:

1 — przemysł prywatny musi zdać sobie dokładnie sprawę z tego, że jest on również częścią składową naszej gospodarki narodowej, o czym świadczy choćby cały szereg zamówień, udzielonych temu przemysłowi przez kluczowy przemysł państwowy.

2 — przemysł prywatny pracuje w decydującej większości na surowcach deficytowych, przydzielonych mu przez Państwo.

3 — przemysł ten ma za zadanie produkcją swoją uzupełniać produkcję kluczowego przemysłu państwowego.

Te trzy wnioski natury ogólnej, stawiają przed przemysłem wyraźną linię walki o oszczędną gospodarkę na jego odcinku.

Gdy przemysłowiec pracował w warunkach kapitalistycznych — to sposób obróbki surowca i ilość odpadków były jego osobistą sprawą i jego osobistą rzeczą. Gdy jednak przemysłowiec ten pracuje w warunkach gospodarki planowej w Państwie, budującym zrewolucyjnie, to sposób obróbki tego surowca, ilość odpadków, jakość i ilość otrzymanego wyrobu nie jest jego osobistą sprawą, jest sprawą całej gospodarki narodowej, bo surowca tego jest brak, bo surowiec ten jest własnością całego narodu i zła jego obróbka, ilość odpadków i ilość braków powoduje stratę w całej gospodarce narodowej.

Pierwszym więc kierunkiem działania to daleko, jak najdalej posunięta oszczędność na odcinku zużycia surowców. Nie interesowało nikogo w warunkach ustroju kapitalistycznego, co produkował przemysłowiec, to była jego osobista sprawa i jego osobista rzecz. W trzecim jednak roku planu odbudowy gospodarczej w Państwie demokracji ludowej, w Polsce ważne jest, niezmiernie ważne, co przemysł prywatny produkuje z przydzielonych surowców, czy produkuje rzeczy konieczne czy zbędne. Czy produkcja tego przemysłu przyspiesza odbudowę gospodarczą, czy też na nią nie wpływa, a nawet hamuje ją. Jest sprawą decydującą, czy z metali kolorowych robi się wyroby inwestycyjne, czy galanterijne, jest rzeczą ważną, co przemysł prywatny produkuje ze stali, jak ją zużywa, jest rzeczą ważną, co przemysł prywatny robi z przydzielanych chemikaliów, tłuszczu itp.

I z tego wypływa drugie zadanie dla przemysłu prywatnego w realizacji planu oszczędności: celowa produkcja z przydzielonych surowców. I wreszcie

sprawa ostatnia, to też jest sprawa ogólna, a nie prywatna: czy przemysłowcy swoją działalnością gospodarczą uzupełniają i wspierają działalność gospodarczą przemysłu kluczowego, czy linia ich działalności układa się równoległe do linii działalności przemysłu kluczowego, czy też się z nią przecina.

LINIA PRODUKCJI PRZEMYSŁU PRYWATNEGO MUSI UKŁADAĆ SIĘ RÓWNOLEGLE DO LINII PRODUKCJI PRZEMYSŁU PAŃSTWOWEGO, WÓWCZAS PRZEMYSŁ PRYWATNY SPEŁNI POZYTYWNA ROLĘ, KTÓRĄ POWIERZYŁ MU RZĄD LUDOWY.

Walka o żelazne prawo oszczędzania objęła cały kraj, wszystkie dziedziny naszej gospodarki narodowej. Przemysł prywatny musi — tylko temu prawu się podporządkować i stosować je w swej codziennej działalności, ale podjąć również walkę o jego najszersze wprowadzenie. Będzie można wówczas powiedzieć, że przemysł prywatny swoją rolę spełnił.

W. K.

Rośnie młode pokolenie fachowców...

Uczeń szkoły przemysłowej Państwowych Zakładów Metalowych „URSUS” — Marian Dorwat — podczas zajęć szkolnych (fot. B. Koszewski, WA 12)

Projekt reorganizacji obrotu wełną krajową O przebiegu walki z kołowrotkiem Próba przechodzenia na uspołecznione tory

Piękny przykład zrozumienia naszej rzeczywistości społeczno - gospodarczej dało nam kupiectwo zorganizowane w „Ogólnopolskim Zrzeszeniu Kupców Branży Surowców Włókienniczych”, (z siedzibą w Poznaniu). Zrzeszenie to opracowało projekt reorganizacji obrotu wełną krajową, świadczący nie tylko o doskonałej znajomości przedmiotu, lecz również — i na to szczególnie pragniemy zwrócić uwagę — świadczący o szczerym zamiarze kupiectwa dostosowania się — bez zastrzeżeń — do wymogów gospodarki planowej.

Krajowy przemysł wełniany przetwarza niemal wyłącznie wełnę zagraniczną. Wełna krajowa pokrywa zapotrzebowanie przemysłu zaledwie w 2,5%. Mimo to, owczarstwo krajowe zasługuje na poparcie, istnieją bowiem poważne szanse zwiększenia produkcji wełny polskiej.

Rozróżniamy wielkostadną produkcję wełny surowej w wielkich ośrodkach rolnych i drobnostadną produkcję wełny w małych gospodarstwach rolnych. Wełna z nieruchomości ziemskich jest przeważnie cienkorunna, z gospodarstw chłopskich przeważnie typu szewiotowego.

Tak samo krajowy przemysł włókienniczy reprezentowany jest również przez dwa typy przedsiębiorstw: przez wielkie przedsiębiorstwa państwowe, nastawione na przerób wełny jednolitej, i przedsiębiorstwa małe, znajdujące się w rękach prywatnych, które dzięki indywidualizowaniu procesu produkcyjnego mogą przerabiać wełnę gorszą gatunkowo, grubszą, mieszaną.

Podziałowi produkcji i przetworstwa wełny krajowej na dwa typy — odpowiadałoby ujęcie również i obrotu wełny w podwójne kleszcze, mianowicie: skoncentrowanie teroż obrotu w 2 Centralach:

1 Centrali Krajowych Surowców Włókienniczych — wyspecjalizowanej w skupie wełny z państwowych nieruchomości ziemskich i ze spółdzielni produkcyjnych, oraz w

2 Centrali Handlowej Prywatnego Przemysłu Włókienniczego — wyspecjalizowanej w skupie wełny z drobnych gospodarstw rolnych, posługującej się przy tym agentami skupu spośród koncesjonowanego kupiectwa, agentami pracującymi na ścisłych warunkach umownych.

Taki podział obrotu wełną krajową między 2 Centrali znajduje uzasadnienie przede wszystkim w fakcie, iż różni się sposób użytkowania wełny produkowanej przez hodowlę wielkostadną i drobnostadną. Mianowicie:

a) hodowla wielkostadna (majątki państwowe) sprzedaje wielkie, jednolite partie wełny, podobnie jak partie innych produktów masowych (t. j. bez wiązania sprzedaży z jakimkolwiek wymogiem), natomiast,

b) hodowla drobnostadna (indywidualne gospodarstwo chłopskie) bądź użytkownik wełnę, przerabiając ją na kołowrotku, bądź wymieniając ją u kupca na wiczkę.

Okoliczność, iż chłop ma możliwość niezależnienia się od rynku (przez przerób wełny na kołowrotku) stwarza konieczność dobrego, niebiurokratycznego obsłużenia chłopu-hodowcy owiec. W interesie ogólnogospodarczym leży „wychodzenie wełny surowej na rynek”, t. j. przechodzenie jej z gospodarstwa chłopskiego do przemysłu (zamiast przerobu wełny na kołowrotku), bowiem:

1) przerób na kołowrotku jest marnotrawny, 2) uszczupla bazę surowcową przemysłu, 3) ogranicza rozmiary produkcji wełny do potrzeb własnych hodowcy.

Istnieje uzasadniona obawa, że sama jedna na rynku — Centrala Krajowych Surowców Włókienniczych nie dałaby rady ogromnemu zadaniu dobrego obsłużenia rozrzuconych mas drobnych hodowców owiec. Zła zaś obsługa, jak powiedziano, wzmógłaby nieekonomiczny przerób na kołowrotkach.

Natomiast emulacja między wymienionymi Centralami niewątpliwie dałaby w efekcie lepszą obsługę hodowcy.

Z założeń tych wychodząc, Ogólnopolskie Zrzeszenie Kupców Branży Surowców Włókienniczych, opracowało i doręczyło czynnikiem rządowym projekt włączenia kupiectwa do obrotu wełną krajową

**

Projekt ten, w szczególności dające wypracowane, oznacza wolę kupiectwa całkowitego włączenia się w orbitę gospodarki planowej i zasługuje na naszą uwagę. Świadczy bowiem o rosnącym wśród kupiectwa zrozumieniu dla potrzeb i możliwości gospodarstwa planowej oraz o zrozumieniu roli, jaką handel prywatny odegrać może w naszym ustroju społeczno-gospodarczym.

T. K.

HAMERLIŃSKI i FULDE

Warszawa, Al. Jerozolimskie 47 (dawny 81) Tel. 8-77-81

DOSTARCZA ZE SKŁADU:

RURY ŻELIWNE WODOCIĄGOWE
RURY ŻELIWNE KANALIZACYJNE
RURY KAMIONKOWE
POMPY Z HYDROFORAMI
KOMPRESORY

SILNIKI ELEKTRYCZNE
ZASUWY

HYDRANTY

STUDZIENKI

WŁAZY

WPUSTY

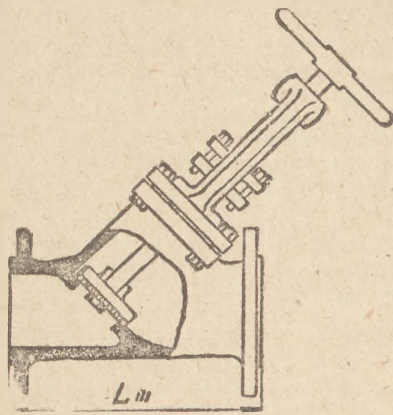
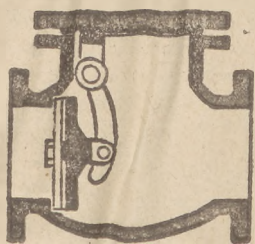
WANNY

OSADNIKI

UMYWALKI

ZLEWY

ARMATURY PAROWE
i WODOCIĄGOWE

CENTRALA PRYWATNEGO PRZEMYSŁU DRZEWNEGO

Sp. z o. o.

WARSZAWA, NOAKOWSKIEGO 10 m. 54

tel. 8.71-32

OSTATNIE NOWOŚCI

W dobie planowej gospodarki każdy przedsiębiorca przeczytać winien:

„Rachunkowość w przedsiębiorstwie przy gospodarce planowej

Książka opracowana przez wybitnego znawcę teoretycznych i praktycznych zagadnień rachunkowości Prof. S. SKRZYWANĄ
cena zł 300.—

Podręcznik Księgowości Uproszczonej i Podatkowej

Z WZORAMI KSIĄG UPROSZCZONYCH I PODATKOWYCH w opracowaniu T. STUDNICKIEGO wybitnego znawcy księgowości
Podręcznik jest przeznaczony dla kupców, przemysłowców oraz ich pracowników, księgowych, słuchaczy szkół handlowych i urzędników skarbowych
cena zł 550.—

„Obrót bezgotówkowy”

w oprac. adw. L. GRABOWSKIEGO

Rady Prawnego Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie

Informator niezbędny:

W każdej instytucji państwowej, komunalnej i społecznej.
W każdym przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielczym i prywatnym — handlowym, przemysłowym i usługowym.
cena zł 100.—

„Zadania Przemysłu Prywatnego”

w opracowaniu mgr. M. SZYSZKOWSKIEGO

Dyrektora Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie.

Książka omawia: miejsce, rozmiary, strukturę, rolę, planowanie i racjonalizację przemysłu prywatnego.
cena zł 130.—

Do nabycia we wszystkich księgarniach oraz

w Gospodarczym Instytucie Wydawniczym

Izb Przemysłowo-Handlowych i Rady Naczelnej Zrzeszeń Kupieckich R. P.

WARSZAWA, ul. FLORY 3. KONTO P.K.O. I-5001.

ZAKŁAD BLACHARSKI MARIAN POL i S-ka

Sp. z o. o.

WARSZAWA, Żąbkowska 44. Telefon 40-43

LATARNIE i AKCESORIA KOLEJOWE. MASOWE WYROBY. SZTANCOWANE, TŁOCZONE i CIĄGNIONE.

DROBNE OGŁOSZENIA

ARTYKUŁY CHEMICZNE

Fabryka Chemiczna „Koloryt” — W. Klossowski i S. Szadkowski. Warszawa-Praga, Krowia 6/8. Barwniki do domowego farbowania tkanin, oraz barwniki do domowego farbowania i odświeżania skór.

Wytwórnia Spożywczo-Chemiczna, St. Krawczyński, Centrala — Warszawa, ul. Waiecznych 15, Oddział — Poznań, ul. Niestachowska 15. Barwniki do domowego farbowania tkanin „Farbol”. Ultramaryna, pasta do mycia rąk „Saponał” dla warsztatów i fabryk, płyn do czyszczenia metali i szkła „Purox”.

Wytwórnia Mydła i Przetworów Chemicznych „Atom” Anna Tęczalska i S-ka, Włochy k/W-wy, ul. Mała Łuka 20, tel. 73. Mydło do prania, mydło toaletowe, barwniki do domowego farbowania tkanin, ultramaryna, chlorek.

Wytwórnia Techniczno-Chemiczna „Stella”. Wł. Andrzej Józefik. Warszawa, ul. Ogrodowa 23. Kity szklarskie, pokosty, tinktura, sykatywa.

Wytwórnia Chemiczna „Stomar”, Wł. S. i M. Świętek, Włochy, ul. Wielkiej Łuki 3. Pasty do obuwia i podłóg. Krem-Biel do pantofli płóciennych.

ART. GOSP. DOMOWEGO

Warszawska Hurtownia Artykułów Gospodarstwa Domowego Leopold Sławiński, Warszawa, ul. Marszałkowska 104. Sklep detaliczny — biuro — magazyny. R-k bieżący Narodowy Bank Polski.

ARTYKUŁY GUMOWE

„Guma Myszka” Fabryka, W-wa, Obozowa 15, biuro zamówień, Marszałkowska 104. Składy konsygnacyjne: Kraków, Sw. Krzyża 19, tel. 504-19, — St. Kulakowski i S-ka, Katowice, Stawowa 3, tel. 3332-12, — J. Kwieciński, Poznań, Roosevelta 19, tel. 527-54, Zachodnio-polska Spółka Papiernicza, Bydgoszcz, Śniadeckich 38, tel. 16-48, K. Bartel — Spadkobiercy.

GALANTERIA

Wł. Bączkowski — Warszawa, ul. Marszałkowska 90 m. 4. Torebki damskie, teki biurowe, portfele itp. w najnowszych modelach.

MASZYNY BIUROWE

Warsztaty Naprawy Maszyn Biurowych H. Stępiński i A. Korzeniowski, Kupno — Sprzedaż, Warszawa, ul. Marszałkowska 121, tel. 8-25-40.

MEBLE

„Dom i Sport”, Warszawa, Bracka 22, Składnica Mebli nowych i używanych. Kompletne pokojowe i pojedyncze sztuki. Firma egzystuje od 1920 r.

Wytwórnia Mebli W. Jeżewski i B-cia Młacey. Warszawa, Żelazna 43a. Meble — komplety, kredensy, kuchnie, tapczany, amerykański itp.

Spółdzielnia Pracy Tapiczerów-Dekoratorów z odp. udz. w Warszawie, Centrala: Zgoda 4, magazyn: Nowogrodzka 23, pracownia: Hoża 50. Tapczany, amerykański kanapy, fotele, krzesła, materace oraz dekoracje wnętrz.

POKOSTY — KITY

Wytwórnia Artykułów Chemicznych L. Okrasa i C. Lipiński, Warszawa ul. Wielka 3. Pokosty lniany i syntetyczny, kity: szklarski, miniowy i kotłowy.

Wytwórnia Pokostów i Kitu I. Jeżewski i S-ka, Warszawa-Praga, ul. Żąbkowska 13. Kit szklarski i miniowy. Pokost naturalny i sztuczny.

PERFUMERIA — KOSMETYKA

„Vega” Wytwórnia Kosmetyczno-Perfumeryjna Sp. z o. o., Warszawa, Cielna 6. Pomadki do ust, tusze do rzeź, pudry, gumina do włosów, suche róże.

D H Be-Le Mi Sp. z o. o. W-wa, Marszałkowska 117. Hurtownia artykułów perfumeryjno-kosmetycznych. Pomadki do ust, tusze do rzeź, suche róże.

Hurtownia Galanterii Perfumerii L. i W. Kochańscy, Warszawa, Al. Jerozolimskie 11 (dawny 45). Duży wybór grzebieni. Wysyłka za pobraniem lub na zlecenie bankowe. Ceniki odwrotną pocztą.

Wytwórnia Galanterii Ozdobnej W. Jungowa i T. Pawlak, Warszawa, Marszałkowska 108, pok. Nr 28. Szalki jedwabne i welniane, chusteczki ozdobne ręcznie malowane, broszki z jedwabiu, duży wybór kwiatów, korale, maskotki itp. Prowincja za zaliczeniem.

Hurtownia Galanterii „Mico”, Warszawa, Al. Jerozolimskie 89 (obok Dworca Głównego). Guziki, galanteria metalowa, taśmy gumowe, pasmanteria.

Centrala Przemysłu Artystycznego, Warszawa, Al. Stalina 22. Galanteria skórzana, drzewna, zabawki, bursztyny, materiały lokcyjne oraz wszelkie wyroby przemysłu ludowego.

SZTUCZNA BIŻUTERIA

Hurtownia Sztucznej Biżuterii i Upominków, Fr. i St. Dziurzyńscy, Warszawa, Marszałkowska 112, pok. 6. Broszki, maskotki, pierścienie, obrączki, sygnety, kolczyki, bransolety, naszyjniki, łańcuszki, cygarniczki, puderniczki itp. Prowincja za zaliczeniem.

W następnym numerze:

- Zakres i technika pracy Central Handlowych przemysłu prywatnego.
- Organizacja Centrali Handlowo-Technicznej rzemiosła i przemysłu prywatnego.
- Problemy branżowe: Prywatnego Przemysłu Spożywczego i Prywatnego Przemysłu Fermentacyjnego.
- Nowe marże i cenniki.
- Systematyczny przegląd ustawodawstwa gospodarczego w I kw. br. Wysokość czynszu w lokalach użytkowych (cz. 2). Dokończenie artykułu o dostawach i robotach.
- Korespondencje, kroniki i informacje handlowe i przemysłowe.

Czy już zaprenumerowałeś „OGÓLNOPOLSKI TYGODNIK GOSPODARCZY”?

FABRYKA GUZIKÓW I GRZEBIENI

- I G O - Sp. z o. o.

WARSZAWA, Białobrzaska 4a

POLECA W DUŻYM WYBORZE GUZIKI GALALITOWE, BAKELITOWE i z MASY PERŁOWEJ, KLAMRY i GRZEBIENIE

CENTRALA PRYWATNEGO PRZEMYSŁU FARMACEUTYCZNEGO

Sp. z o. o.

WARSZAWA, KOSZYKOWA 39, I p.

